

Noordoostpolder internationaal

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
1.1	Leeswijzer	4
2.	Achtergrond van internationale samenwerking	5
2.1	Visie: 3 pijlers.....	5
2.1.1	Verdienen.....	5
2.1.2	Helpen	5
2.1.3	Samenwerken.....	6
2.2	Andere relevante beleidsvelden.....	6
2.2.1	Verdienen: Economisch Beleid 2012 - 2016	6
2.2.2	Helpen: Millenniumgemeente.....	7
2.2.3	Samenwerken: Stedenbanden	9
2.2.4	Samenwerken - Fairtrade gemeente	10
3.	Doelstelling lokaal beleid internationale samenwerking.....	12
3.1	Doelstelling van het gemeentelijke internationaal beleid.....	12
3.2	Ambitie omgezet in actiepunten	12
4.	Beleidskader	14
4.1	Gemeentelijk beleid	14
4.2	Over de rol van de gemeente.....	14
4.3	Rollen en instrumenten ingezet door de gemeente Noordoostpolder	15
4.4	Vriendschapsband op economische leest	15
5.	Beleidsuitvoering.....	17
5.1	Beleidsinstrumenten	17
5.1.1	Verdienen, helpen en samenwerken	17
5.1.2	Algemene beleidinstrumenten.....	19
6.	Communicatie.....	22
7.	Financiën.....	23

1. Inleiding

De samenleving internationaliseert. Door globalisering en Europese en internationale organisaties en verdragen en de toenemende mobiliteit en het vrije verkeer van personen, goederen, diensten, bedrijven en kapitaal zijn burgers en bedrijven minder gebonden aan de directe lokale omgeving. Het nationale en internationale grijpen in elkaar en beïnvloeden elkaar.

Voorheen was het beleidsterrein 'internationale samenwerking' puur een aangelegenheid van de landelijke overheid. De afgelopen jaren is dit duidelijk veranderd. Ondersteund door de VNG nemen gemeenten meer en meer hun eigen verantwoordelijkheid op het gebied van internationale samenwerking.

Noordoostpolder is een gemeente met een internationaal karakter. Veel bedrijven in onze gemeente zijn internationaal actief en op hun terrein internationaal soms zeer bekend. Verder ontvangen bedrijven in Noordoostpolder personeelsleden vanuit verschillende landen die hier komen werken en een bestaan opbouwen. In Luttelgeest vinden vele mensen uit verschillende landen een onderdak in het Asielzoekerscentrum.

Ook burgers, kennisinstellingen, het bedrijfsleven en de lokale overheid van Noordoostpolder hebben met deze toenemende internationalisering te maken. Het internationale karakter van Noordoostpolder vraagt om een beleid ten aanzien van internationalisering. Vanuit de lokale context is dit beleid gericht op doelstellingen die bij de maat en mogelijkheden van onze gemeente passen. De bescheiden middelen en activiteiten worden ingezet om een vliegwieleffect (bijvoorbeeld medefinanciering door derden) te realiseren. Hierbij worden op lokaal, regionaal en internationaal niveau partners betrokken.

Dankzij een beargumenteerd en gericht beleid kan de gemeente haar burgers, maatschappelijke- en kennisinstellingen en het bedrijfsleven tonen dat internationale samenwerking niet alleen een goede bijdrage kan leveren aan de kwaliteit van het eigen lokale bestuur maar ook verbindingen kan leggen waarvan maatschappelijke- en onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven kunnen profiteren.

In deze beleidsnota vormen versterking van de mondiale bewustwording, onderkenning van het economische belang en vergroting van het lokale draagvlak voor internationale samenwerking het kernpunt.

Dit beleidsplan brengt initiatieven uit verschillende sectoren bij elkaar zodat een geïntegreerd beeld ontstaat, op basis waarvan gerichte keuzes gemaakt kunnen worden.

Dit komt onder meer tot uiting door in te zetten op:

- het stimuleren van en het meer bekendheid geven aan lokale initiatieven;
- het vergroten van de betrokkenheid en bewustwording van de lokale bevolking bij vraagstukken van internationale samenwerking;
- het uitwisselen van ervaringen tussen de lokale bedrijven en organisaties onderling en het bevorderen van de samenwerking.

Met bovenstaande ambitie wil de gemeente Noordoostpolder met het nieuwe beleid een koppeling maken tussen uitwisseling, voorlichting, bewustwording en projectsteun. Hierin neemt de gemeente een eigen verantwoordelijkheid. Ook het nemen van initiatieven om een impuls te geven aan de lokale bewustwording valt hieronder.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de achtergronden en motieven van gemeentelijk beleid aangaande internationale samenwerking.

De doelstelling van het gemeentelijk beleid internationale samenwerking komt aan bod in hoofdstuk 3.

Vervolgens gaat hoofdstuk 4 in op het nieuwe beleidskader.

In hoofdstuk 5 worden de beleidsinstrumenten besproken die de gemeente inzet om het nieuwe beleid vorm te geven.

De communicatie rond het nieuwe beleid kan via een aantal lijnen verlopen. Hoe dit kan staat beschreven in hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 7 beschrijft de financiële paragraaf.

2. Achtergrond van internationale samenwerking

In dit onderdeel wordt ingegaan welke motieven er (kunnen) zijn om internationaal beleid lokaal vorm te geven. Vervolgens gaat dit onderdeel in het kort in op aanverwant gemeentelijk beleid.

2.1 Visie: 3 pijlers

Wat opvalt, is dat het beleidsterrein de afgelopen 10 jaar aan diversiteit heeft gewonnen. Waar gemeentelijk internationaal beleid eerst vooral werd gezien als 'stedenbanden' en 'ontwikkelingssamenwerking' is in het land nu duidelijk sprake van verbreding en verdieping van het terrein. We spreken bewust van gemeentelijk internationaal beleid. Hiermee wordt vooral de verdieping van het terrein benadrukt. De term 'internationaal beleid' onderschrijft bovendien dat voor steeds meer gemeenten internationaal actief zijn niet (meer) beperkt blijft tot een aantal op zichzelf staande activiteiten. Deze gemeenten zien hun internationale activiteiten als een volwassen en integraal onderdeel van het gemeentelijke werkterrein. Een terrein dat bewust ondersteund en ingebed wordt in beleid.

Bijna alle Nederlandse gemeenten ontplooiën internationale activiteiten en onderhouden contacten met buitenlandse gemeenten. Zij doen dit vanuit verschillende motivaties. Het internationaal beleid van de gemeente Noordoostpolder is daarbij gestoeld op drie overwegende motieven:

- Verdienen;
- Helpen;
- Samenwerken.

2.1.1 Verdienen

De Noordoostpolder heeft veel ondernemingen om trots op te zijn. Een groot aantal van deze ondernemingen is internationaal georiënteerd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de melkrobotbedrijven, de kennis en innovatie bij het NLR, de Duits Nederlandse Windtunnel en het Geomatica Business Park, agrarische (toeleverings-) bedrijven, aardappelhandelshuizen, Dierenkliniek Emmeloord, Geesink Norba en de Kuiken Groep. Op het gebied van schone energie wordt gewerkt aan een groot windmolenpark aan de rand van Noordoostpolder. Dit gecombineerd met voldoende ruimte een centrale ligging en een bevolking die zich kenmerkt door openheid en toegankelijkheid maakt Noordoostpolder in potentie een aantrekkelijke gemeente voor internationale bedrijvigheid.

De gemeente Noordoostpolder wil daarom een actieve bijdrage leveren aan het benutten van internationale kansen door het lokale bedrijfsleven. Op basis van de behoeften van "de markt" kunnen de kennis en contacten van de gemeente het bedrijfsleven helpen internationaal succesvol te zijn. Het promoten van de Noordoostpolder en het faciliteren en ondersteunen van het lokale bedrijfsleven staan daarbij voorop.

2.1.2 Helpen

Vanuit ideeële overwegingen wil de gemeente graag een bijdrage leveren aan het uitbannen van armoede en ongelijkheid in de wereld en het realiseren van een duurzame samenleving. We hebben daarom al in 2007 het zogenaamde Akkoord van Schokland onderschreven en ons uitgeroepen tot Millenniumgemeente.

2.1.3 Samenwerken

De gemeente Noordoostpolder wil graag internationale contacten opbouwen om overdracht van kennis en ervaring mogelijk te maken. We hebben anderen veel te leren en andersom kunnen we veel leren van anderen. We willen internationale samenwerking gebruiken om te zoeken naar kennis en 'best practices' in het buitenland.

Samenwerking richt zich niet per definitie meteen op de internationale contacten, bv. via de stedenbanden. Internationale samenwerking begint soms met lokale samenwerking.

In dat kader richten we ons voor het motief 'verdienen' c.q. internationale handel op de provincie, het lokale bedrijfsleven en de KvK. Met deze partners willen we kennis en behoeftes mobiliseren om kansen te pakken en nieuwe kansen te creëren.

Voor het motief 'helpen' gaat het om samenwerking met onze inwoners en verenigingen en stichtingen die uit ideeële motieven actief zijn. Samenwerking betreft in dit geval ook faciliteren en stimuleren.

2.2 Andere relevante beleidsvelden

De drie motieven *verdienen*, *helpen* en *samenwerken* komen al tot uitdrukking in bestaand beleid. Dit beleid wordt in de volgende paragrafen beschreven.

2.2.1 Verdienen: Economisch Beleid 2012 - 2016

Omschrijving

In het collegeprogramma 2010-2014 is opgenomen dat de gemeente in samenspraak en samenwerking met de economische partners blijft werken aan het stimuleren van de economische ontwikkeling. De gemeente richt zich daarbij niet alleen op het faciliteren van het bestaande bedrijfsleven en het binnenhalen van bedrijven en organisaties, maar ook op het stimuleren van de vestiging van werknemers in onze gemeente.

In de nota Sociaal Economisch beleid 2012 – 2016 wordt het gemeentelijke beleid beschreven voor economische thema's, zoals de visie op bedrijventerreinen en het stimuleren van de economie.

Visie:

"Noordoostpolder wil zich ontwikkelen tot een gemeentelijke samenleving als een samenhangend geheel van alle mogelijke duurzame oplossingen waarbij kringlopen zijn gesloten en sectoren met elkaar zijn verbonden."

De maakbaarheid van een lokale economie is niet groot vanwege de afhankelijkheid van de landelijke, Europese en wereldeconomie. Toch liggen er kansen om de economie binnen de gemeente de komende jaren een impuls te geven. De gemeente kiest in dit proces nadrukkelijk voor een stimulerende en faciliterende rol. Dat betekent dat het initiatief voor een groot deel ook bij de lokale ondernemers wordt neergelegd.

Ambitie

In 2016 staat de Noordoostpolder op de kaart. Het profiel van de Noordoostpolder is bij ieder bekend: ruimte, vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, prettige woonomgeving, centrale ligging, pioniersgeest, kenniscentra op het gebied van composiet en agribusiness. Emmeloord is World Potato City.

De gebiedspromotie krijgt de komende jaren verder vorm. De missie van de gebiedspromotie is het samenbrengen van initiatieven, het bouwen van bruggen, het inspireren en motiveren van partijen met als doel het imago en de naamsbekendheid van Noordoostpolder positief te beïnvloeden.

De topsector Agro & Food vormt een essentieel en prominent onderdeel van de Nederlandse economie. Deze internationaal toonaangevende sector omvat diverse (plantaardige en dierlijke) voedselketens met verschillende schakels per keten, zoals de toeleverende industrie, uitgangsmateriaal, primaire productie, verwerkende (levensmiddelen) industrie, veilingen, handel, retail en out of home sector en tot slot de consument in binnen- en buitenland.

Worldpotatocity

De gemeente Noordoostpolder staat nationaal en internationaal goed op de kaart als het gaat om agrarische productie en in het bijzonder de pootaardappelen. Er is veel kennis aanwezig over de export, productie, productiesystemen, techniek, pootgoed en andere facetten van de productie. De polder is voorloper op het gebied van innovatie in de hele productieketen van aardappelen.

Het doel is Noordoostpolder als World Potato City nog beter op de kaart te zetten wat resulteert in innovatieve ontwikkelingen, een kenniscentrum op het gebied van pootaardappelen en een toename van de werkgelegenheid.

Door het inzetten op versterking van de positie van Emmeloord als Worldpotatocity kan een extra bijdrage worden geleverd aan de werkgelegenheid in de gemeente Noordoostpolder.

Marketing, innovatie en kennis op het gebied van potato

Het initiatief om Emmeloord op de wereldkaart te zetten als World Potato City moet gedragen worden door het bedrijfsleven en moet niet alleen vanuit de gemeente worden opgedragen. Potato Europe 2013 was een prima en natuurlijk moment om Emmeloord (lees: gemeente Noordoostpolder) op de kaart te zetten.

Het uiteindelijke doel is om marketing, innovatie en kennis, met bijbehorende partijen, op het gebied van pootaardappelen bij elkaar te brengen. Dit wordt door de gemeente gefaciliteerd.

Aanpak

Aansluiting zoeken bij onze lokale bedrijven die internationaal georiënteerd zijn, evenals de provincie en de KvK. Binnen het Composietcluster en het nog op te richten Agrofoodcluster zorgen voor internationale promotie van ons gebied. Het ontvangen van handelsmissies en het aanbieden van informatie over Noordoostpolder aan de buitenlandse relaties van onze lokale bedrijven.

2.2.2 Helpen: Millenniumgemeente

Omschrijving

Op 30 juni 2007 kwam het Akkoord van Schokland tot stand. Veel bedrijven, organisaties, instellingen, particulieren én ministers / staatssecretarissen ondertekenden dit Akkoord. De afspraken die op het voormalige eiland Schokland werden gemaakt, zijn gebaseerd op de internationale Millennium Ontwikkelingsdoelen. In 2000 spraken regeringsleiders van 189 landen af om voor 2015 de belangrijkste wereldproblemen aan te pakken.

De reden voor de gemeente Noordoostpolder om de Millenniumdoelstellingen te onderschrijven is dat de gemeente een bijdrage wil leveren aan het realiseren van deze belangrijke doelen, gericht op (inter)nationale samenwerking en het uitbannen van armoede en ongelijkheid en het realiseren van een duurzame samenleving.

De gemeente heeft ervoor gekozen om in te zetten op millenniumdoelstelling 4 en 7, respectievelijk 'minder kindersterfte' en 'meer mensen in een duurzaam leefmilieu'.

Minder kindersterfte

Het percentage kinderen dat voor hun vijfde jaar overlijdt, moet in 2015 met twee derde zijn teruggebracht ten opzichte van 1990.

Meer mensen in een duurzaam leefmilieu

Het percentage mensen zonder toegang tot veilig drinkwater én sanitaire voorzieningen moet in 2015 gehalveerd moet zijn ten opzichte van 1990.

De daarbij behorende gemeentelijke doelstellingen zijn:

- a. Het mobiliseren van bevolking en bedrijfsleven in Noordoostpolder om draagvlak te creëren voor de Millenniumdoelstellingen.

De stichting Millennium Platform Noordoostpolder informeert en activeert de bevolking en het bedrijfsleven om iets te doen op het terrein van ontwikkelingssamenwerking en duurzaamheid.

2012 en 2013 heeft het platform zich vooral ingezet voor het behalen van de Fairtrade status.

Het Millennium Platform is intussen met de Stichting Natuur en Milieu Educatie (NME) en de Pioniers van de Toekomst een samenwerking aangegaan om de krachten te bundelen.

- b. Het leveren van een bijdrage aan de realisatie van de millenniumdoelstellingen. In 2008 - 2010 zijn hiervoor de nodige activiteiten georganiseerd, waaronder de bouw van een voorziening in Abreshia, Ghana waar kinderen die naar school gaan een voedzame maaltijd kunnen krijgen.

Het gebouw is gerealiseerd. Hiermee is dit project is afgerond.

- c. Vanuit de eigen organisatie kennis en ervaring overdragen. Uitgangspunt daarbij is capacity building door versterking van het lokaal bestuur bijvoorbeeld Ghana.

Aan dit punt is nog geen nadere invulling gegeven.

Geconcludeerd kan worden dat tot nu toe voornamelijk activiteiten zijn ontplooid en resultaten zijn behaald bij de eerste twee doelstellingen. Voor de toekomst is het wenselijk om in samenwerking met diverse partners nieuwe initiatieven te ontplooiën om het draagvlak (nog verder) te vergroten. De gemeenteen, de Pioniers van de Toekomst en eventuele andere partners, zullen in gezamenlijkheid invulling geven aan nieuwe mogelijkheden.

Hoewel de VN alles op alles zet om de millenniumdoelen tot einddoel 2015 hoog op de agenda te houden wordt er inmiddels door zowel critici als pleitbezorgers van de millenniumdoelen stevig nagedacht over wat er ná 2015 moet gebeuren met de millenniumdoelen en welke onderwerpen op de zogeheten post-2015-agenda zouden moeten komen te staan.

Ambitie

Voor de komende periode dient de focus te liggen op doelstelling c: Het versterken van het lokaal bestuur.

Hierbij kan aansluiting gezocht worden bij het Local Government Capacity Programme van de VNG. Deze opvolger van het LOGO South Programme is meer dan het voorgaande programma gebonden aan de wensen van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het nieuwe project mag alleen uitgevoerd worden in de partnerlanden van Nederland en

moet zich bezighouden met de vier prioritaire thema's van het ontwikkelingsbeleid: veiligheid en rechtsorde, water, voedselzekerheid en seksuele en reproductieve gezondheid. Ghana behoort tot die partnerlanden.

2.2.3 Samenwerken: Stedenbanden

Stedenband Ringerike

In 1970 is op initiatief van de gemeente Ringerike (± 60 km NNW van Oslo) het eerste contact tot stand gekomen met de gemeente Noordoostpolder. De samenwerking heeft de volgende invulling gekregen:

- Er is contact op bestuurlijk niveau. Twee vertegenwoordigers uit Noordoostpolder zijn jaarlijks aanwezig tijdens de Noorse nationale feestdag in Ringerike op 17 mei. Twee vertegenwoordigers uit Ringerike zijn in Noordoostpolder aanwezig tijdens onze Koninginnedag. Sinds 1996 vinden de bezoeken om het jaar plaats. Ook gemeenteambtenaren legden in het verleden om het jaar bezoeken af. Op dit moment is er geen sprake meer van een min of meer structurele bezoekrelatie.
- Uitwisseling van scholieren en verenigingsleden. Het meest duurzame contact is ontstaan tussen de Bonifatius Mavo en twee scholen uit Ringerike: de Dalsbraten Ungdomsskole en de Hov Ungdomsskole.
- Het jaarlijks versturen van bloembollen naar Ringerike en het jaarlijks ontvangen van een kerstboom uit Ringerike.
- Ringerike beraadt zich ook op de wijze waarop de stedenband met onze gemeente geïntensiveerd kan worden.

Omschrijving

Tijdens het laatste bezoek van vertegenwoordigers van de gemeente Noordoostpolder aan Ringerike in 2011 is besproken dat de samenwerking in de toekomst mogelijk geïntensiveerd zou kunnen worden. Op grond van inhoudelijke thema's zou aan kennisoverdracht vorm en inhoud worden gegeven. Mogelijk is deze kennisoverdracht in de toekomst breder te trekken door ook bedrijfsleven en/of maatschappelijke instellingen hierbij te laten aansluiten. Opgemerkt dient te worden dat de raad van Ringerike nog een besluit dient te nemen over de mogelijke continuering van de stedenband en de wijze waarop zij deze vorm wil geven.

Ambitie

Continuering en inhoudelijke intensivering stedenband Ringerike (behoudens instemming raad Ringerike). Afstemming met vertegenwoordigers van Ringerike over inhoudelijke thema's om aan kennisoverdracht vorm en inhoud te geven.

Stedenband Mizumaki

Begin 1990 ging de heer Winkler uit de Noordoostpolder naar Japan om daar zijn oorlogsverleden te "verwerken". Uit dit bezoek zijn contacten ontstaan en is in Mizumaki een Vereniging ter bevordering van Vrede en Cultuur opgericht. Hij richtte tevens de Stichting Ex-krijgsgevangenen Japan-Nederland (Stichting EKJN) op. Aangezien de Japanse regering het nut van de Stichting EKJN inzag, heeft het haar volledige steun toegezegd via de Japanse ambassade in Den Haag. Zodoende heeft de Japanse ambassade op 28 september 1995 een delegatie van de gemeente Noordoostpolder uitgenodigd voor een lunchbijeenkomst. Op 27 oktober 1995 is een gemeentelijke delegatie naar Japan gereisd met de Stichting EKJN. Vanuit deze initiatieven in de stedenband met Mizumaki in Japan vormgegeven.

De samenwerking heeft de volgende invulling gekregen:

- Jaarlijkse uitwisseling van scholen tussen Noordoostpolder en Mizumaki
- Bestuurlijke ondersteuning aan de verenigingen die de vrede en cultuur bevorderen.

Na 2000 is de steun van de gemeente voortgezet in privaat verband, de Stichting Vrienden van Japan. De gemeente ondersteunt de uitwisseling van scholieren met ontvangsten en faciliteiten en een jaarlijkse subsidie.

In het licht van de ambitie om internationaal samen te werken, willen de gemeente Noordoostpolder de stedenband met Mizumaki continueren.

Ambitie:

Continuering stedenband Mizumaki door het faciliteren van de Stichting Vrienden van Japan met ontvangsten en subsidie.

2.2.4 Samenwerken - Fairtrade gemeente

Omschrijving

Fairtrade Gemeente is een eervolle titel die aangeeft dat in een gemeente winkels, horeca, bedrijven, organisaties, inwoners en de lokale overheid samen werken aan meer eerlijke handel.

De campagne streeft naar het vergroten van de vraag naar en het aanbod van fairtrade producten. Om te zorgen voor meer werkgelegenheid en betere leef- en werkomstandigheden van boeren en producenten in ontwikkelingslanden moeten er namelijk meer fairtrade producten verkocht worden. Ook in Nederland. De campagne stimuleert dit door ondernemers, werknemers, inkopers en consumenten met positieve aandacht en publiciteit te belonen voor hun keuze voor fairtrade.

De gemeenteraad heeft op 13 oktober 2011 ingestemd met de motie Fairtrade gemeente. Daarop heeft de werkgroep Fairtrade o.l.v. het Millenniumplatform gewerkt aan het behalen van de fairtrade titel. De gemeenteraad heeft bij het aannemen van de motie aangegeven dat:

- Fairtrade op effectieve wijze een bijdrage levert aan de economische en sociale ontwikkeling van producenten, hun gezinnen en lokale gemeenschappen in ontwikkelingslanden;
- De bevordering van de verkoop van Fairtrade producten past in de duurzaamheidsambities van de gemeente Noordoostpolder;
- Het worden van Fairtrade gemeente past binnen het Millenniumbeleid van de gemeente;
- Fairtrade een mogelijkheid biedt om inwoners, bedrijven en organisaties te betrekken bij het realiseren van de Millenniumdoelstellingen.

Noordoostpolder heeft onder de noemer 'Fair weg en lekker dichtbij' een verbinding weten te leggen tussen fairtrade producten en streekproducten. Daardoor zijn in Noordoostpolder lokale streekproducten evengoed onderdeel van de campagne als fairtrade producten.

Tijdens het koninklijk bezoek op 19 juni 2013 heeft het koninklijk paar samen met de landelijke juryvoorzitter het *Fairtrade gemeente* logo onthuld. Sindsdien mag de gemeente Noordoostpolder zich fairtrade gemeente noemen.

Ambitie

- Verlenging titel Fairtradegemeente;
- nieuwe activiteiten te ontwikkelen;
- Aanbod Fairtrade/duurzame producten ingekocht door de gemeente doen toenemen tot 100% in 2015;
- De gemeente sluit aan bij lokale MVO activiteiten;
- De gemeente zal na het behalen van de titel Fairtrade Gemeente blijvend betrokken zijn bij de werkgroep Fairtrade.

Het voorstel is de huidige fairtradewerkgroep aan te laten sluiten bij de Pioniers van de Toekomst. Hiermee is de continuering van de fairtrade beweging gewaarborgd.

De stichting Pioniers van de Toekomst heeft tot doel duurzaam handelen te bevorderen aan de hand van de thema's: voeding, energie en fair delen.

3. Doelstelling lokaal beleid internationale samenwerking

Dit onderdeel van de beleidsnota gaat in op de doelstelling van het nieuwe beleidskader en de wijze waarop de gemeente dit vorm kan geven.

3.1 Doelstelling van het gemeentelijk internationaal beleid

Met de nota Noordoostpolder Internationaal formuleert de gemeente Noordoostpolder een voorstel voor kaders en een strategische keuze van het internationale beleid. Met een goed gemotiveerd en doelgericht gemeentelijk internationaal beleid kan de gemeente de steun vanuit de samenleving en lokale politiek voor de internationale oriëntatie bevorderen. Daarnaast gaat de nota in op borging van beleid en de uitvoering hiervan. Het beleid zorgt ervoor dat de internationale contacten bijdragen aan de doelen van de gemeente en brengen we samenhang in tal van initiatieven die plaatsvinden op internationaal gebied.

Goed geïnformeerde en mondige burgers zijn in staat door hun houding en gedrag een bijdrage te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van het leven in de mondiale samenleving, zowel hier als op andere plaatsen in de wereld. Het verminderen van de armoede en het bijdragen aan duurzame ontwikkeling van het leefmilieu zijn hierbij de richtpunten.

De gemeente Noordoostpolder heeft als doelstelling van beleid de versterking van de mondiale bewustwording van de inwoners van Noordoostpolder en het vergroten van het lokale draagvlak voor internationale samenwerking.

De gemeente streeft in het kader van internationaal beleid naar:

- het ondersteunen van lokale activiteiten op het gebied van internationale samenwerking, mondiale bewustwording, duurzame ontwikkeling en hulpverlening;
- het leveren van een actieve bijdrage aan het benutten van internationale kansen voor het lokale bedrijfsleven;
- het leveren van een actieve bijdrage aan het promoten van de Noordoostpolder als aantrekkelijke vestigingsplaats voor het internationale bedrijfsleven.

Doelgroep is de bevolking en het bedrijfsleven van Noordoostpolder en alle (maatschappelijke) instellingen en organisaties binnen de gemeente.

3.2 Ambitie omgezet in actiepunten

Een geformuleerde ambitie moet ook concreet gemaakt worden. Dit kan aan de hand van het benoemen van een aantal actiepunten die in overleg met de lokale organisaties de komende jaren nader uitgewerkt kunnen worden.

Het versterken van de lokale bewustwording en het stimuleren van - en meer bekendheid geven aan lokale initiatieven gebeurt door bijvoorbeeld in te zetten op communicatie. Hierbij kan gedacht worden aan aansluiting bij de jaarlijkse Duurzaamheidskrant. Dit biedt de lokale organisaties een platform om informatie te verstrekken over hun activiteiten en werkzaamheden.

De betrokkenheid en bewustwording van de lokale bevolking bij vraagstukken van internationale samenwerking krijgt vorm in het organiseren van jaarlijkse een manifestatie over lokale initiatieven op het gebied van internationale samenwerking.

De Duurzaamheidsmarkt in het voorjaar en het najaarsevenement, de Markt van de Toekomst, vormen beide platformen hiervoor.

Het uitwisselen van ervaringen tussen de lokale organisaties onderling en het bevorderen van de samenwerking krijgt vorm in de overlegvergadering. Hiertoe is in dit nieuwe beleidskader een instrument opgenomen.

4. Beleidskader

Vroeger werd internationale samenwerking vooral opgevat als hulpverlening aan arme landen of armen in de Derde wereld. Tegenwoordig gaat het om een breed spectrum van vraagstukken en relaties tussen landen. Hulpverlening is nog maar één aspect van internationale samenwerking, naast bijvoorbeeld het aanpakken van mondiale milieuvraagstukken en vluchtelingenproblematiek.

4.1 Gemeentelijk beleid

Er zijn dus verschillende motieven waarom Noordoostpolder internationaliseringsbeleid heeft gemaakt. Het is daarbij wel belangrijk te beseffen dat we daarmee alléén de wereld niet veranderen. Toch willen we als gemeente en steentje bijdragen aan een duurzame internationale samenleving. Vanuit dit perspectief is het toch belangrijk te bepalen wat we willen bereiken met de inspanningen op internationaal terrein. In dit hoofdstuk zijn daarom de volgende doelstellingen van ons internationaal beleid geformuleerd:

Helpen

De gemeente Noordoostpolder zet zich actief in voor het behalen van de millenniumdoelen 4 en 7.

- Minder kindersterfte
- Meer mensen in een duurzaam leefmilieu

Verdiene

De gemeente wil samen met de provincie, Kamer van Koophandel, het bedrijfsleven, beroepsorganisaties en kennisinstellingen zorg dragen voor een economische en bestuurlijke vooruitgang van de kwaliteit van de eigen gemeenschap en die van de haar verbonden internationale contacten.

Samenwerken

De gemeente Noordoostpolder investeert in de contacten met haar internationale relaties en in de mogelijkheden voor haar inwoners, maatschappelijke instellingen, kennisinstellingen en het bedrijfsleven om internationaal actief te zijn, waardoor zij zich betrokken kunnen voelen bij de duurzame internationale samenleving.

Uit het oogpunt van synergie en efficiëntie, streeft de gemeente naar het ontplooiën van activiteiten die combinaties van motieven dienen.

4.2 Over de rol van de gemeente

Internationale samenwerking is primair een taak van de landelijke overheid en particuliere organisaties zoals de medefinancieringsorganisaties zoals de Novib, Hivos of Cordaid.

Dat gemeenten niet eerstverantwoordelijk zijn wil niet zeggen dat zij geen belangrijke aanvullende rol spelen. Goed geïnformeerde en mondige burgers zijn immers in staat door hun houding en gedrag een bijdrage te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van het leven in de mondiale samenleving, zowel hier als op andere plaatsen in de wereld.

Gemeenten vormen de bestuurslaag die het beste contact en voeling heeft met de burgers en het bedrijfsleven. Juist deze specifieke positie bepaalt de rol en het mandaat die gemeenten hebben op het terrein van internationale samenwerking: het versterken

van de (mondiale) bewustwording en het vergroten van het lokale draagvlak voor internationale samenwerking.

4.3 Rollen en instrumenten ingezet door de gemeente Noordoostpolder

Wat kan de gemeente Noordoostpolder doen op het terrein van internationale samenwerking en welke instrumenten kunnen daarbij worden ingezet?

Onderstaand een overzicht van de gemeentelijke rollen en instrumenten die daarbij ingezet worden:

De gemeente als stimulator

- de gemeente ondersteunt de huidige stedenbanden met Mizumaki en Ringerike;
- ondersteuning van lokaal actieve groepen, zoals de Pioniers van de Toekomst en stichting Unista Kameroen;
- de gemeente ondersteunt bij jaarlijkse manifestaties zoals de Duurzaamheidsmarkt en de Markt van de Toekomst;
- stimuleren dat met een vaste regelmaat publicaties verschijnen over internationale samenwerking in Noordoostpolder.

De gemeente als uitvoerder

- aankoop en gebruik van 'eerlijke handel'-producten in gemeentelijk apparaat;

De gemeente als facilitator

- de gemeente als voorbereider en bruggenbouwer, als het gaat om het leggen van internationale contacten waar ons bedrijfsleven profijt van kan hebben.

In dit nieuwe beleidskader heeft de gemeente verschillende rollen. Enerzijds ondersteuner en anderzijds stimulator om de aangegeven actiepunten de komende beleidsperiode op te pakken en uit te werken. Dit betekent dat hiervoor ambtelijke inzet nodig zal zijn.

4.4 Vriendschapsband op economische leest

Internationale contacten die gelegd worden dan wel bestaande contacten die geïntensiveerd worden, zoals bij het bestuurlijk bezoek China, vragen om een andere invulling van het begrip 'stedenband'. De rol van een overheid is vooral die van wegbereider en bruggenbouwer.

Bij het bestuurlijk bezoek aan China in het najaar van 2013 is een aantal onderwerpen aan de orde geweest en is er een basis gelegd.

Zowel de provincie Flevoland als de provincie Zhejiang beheren een werelderfgoed. De eerste contacten zijn gelegd om verdere kennisuitwisseling mogelijk te maken.

In het gebied van de gemeente Wulanchabu is de (poot)aardappel een belangrijk exportproduct. Tijdens dit bezoek hebben de beide burgemeesters een intentieverklaring ondertekend. In deze intentieverklaring staat dat beide gemeenten kennis op het gebied van de (poot)aardappel willen gaan uitwisselen, bedrijven uit beide landen met elkaar willen gaan verbinden en bereid zijn om handelsdelegaties wederzijds te ontvangen. Daarnaast is het bestuur van Wulanchabu uitgenodigd voor een tegenbezoek.

In de provincie Jiangsu, ligt het Heilan International Equestrian Centre. Dit centrum onderhoudt al jaren contacten met enkele bedrijven uit Noordoostpolder. Het bezoek

heeft deze handelsrelatie versterkt en voor de toekomst mogelijk een extra impuls gegeven.

Deze reis is een voorbereidende missie geweest. De provincie Flevoland is bezig met de voorbereiding van een nieuwe missie naar China in het voorjaar van 2014. De intentie van deze missie is om bedrijven daadwerkelijk zaken te laten doen met elkaar. In voorbereiding op deze missie gaan ook bedrijven uit de gemeente Noordoostpolder benaderd worden om deel te nemen aan deze missie.

5. Beleidsuitvoering

Om het beleid 'handen en voeten' te geven zijn er instrumenten nodig om het uit te voeren. Dit onderdeel gaat in op welke beleidsinstrumenten de gemeente hiervoor beschikbaar stelt. Het betreft enerzijds initiatieven van de gemeente zelf en anderzijds initiatieven uit de samenleving die de gemeente faciliteert. De instrumenten zijn toe te wijzen aan verdienen, helpen en samenwerken. Daarnaast zijn er algemene beleidsinstrumenten.

5.1 Beleidsinstrumenten

5.1.1 Verdienen, helpen en samenwerken

Uit het oogpunt van synergie en efficiëntie, streeft de gemeente naar het ontplooiën van activiteiten die combinaties van motieven dienen.

Handelsmissies

Pijler(s):

Verdienen en samenwerken

Kenmerk:

De gemeente bereid voor en bouwt bruggen als het gaat om het intensiveren van internationale contacten of het leggen van nieuwe contacten. Daarnaast probeert de gemeente Noordoostpolder het bedrijfsleven waar mogelijk te faciliteren.

Doelgroep:

Bedrijfsleven Noordoostpolder

Uitwerking:

Bedrijven uit Noordoostpolder worden benaderd voor relevante handelsmissies.

Duurzame ontwikkeling/Millennium/Fairtrade

Pijler(s):

Helpen en samenwerken

Kenmerk:

Aandacht voor economische en sociale ontwikkeling, daar en hier. Verwijzing naar het belang van het lokale niveau voor het bereiken van een gewenste duurzame samenleving.

Koppeling van lokaal milieubeleid en beleid gemeentelijke internationale samenwerking. Inzet op inhoud (voorlichting) en procedure (oprichting lokaal platform) en afstemming (samenwerking). Inhoudelijke uitgangspunten zijn:

- Duurzame ontwikkeling wordt breed opgevat en schenkt aandacht aan economische, sociale en ecologische aspecten; getracht wordt duurzaamheid verder te brengen dan lokaal milieubeleid.
- Gezocht wordt naar concrete toepassingen en uitwerkingen. Dit kunnen zijn:
 - Het zoeken van aansluiting bij het instrument 'manifestatie biedt daartoe wellicht mogelijkheden.
 - Aansluiting zoeken bij instellingen als de Pioniers van de Toekomst met de opdracht minimaal 5 actiepunten te benoemen en uit te werken die een duidelijke relatie hebben met Duurzaamheid, Millennium en Fairtrade.

Doelgroep:

Bevolking Noordoostpolder, lokale organisaties

Uitwerking:
Duurzaamheidsprogramma en Duurzaamheidsplan.

Subsidie stedenband Mizumaki

Pijler(s):
Samenwerken

Kenmerk:
De subsidie maakt medefinanciering van (voorlichtings-) activiteiten mogelijk door activiteitensubsidie en door een bijdrage in de organisatiekosten van de organisatie die actief is in de gemeente.

Doelgroep:
Stichting Vrienden van Japan, scholieren gemeente Noordoostpolder

Uitwerking:
Structurele subsidie van €2.500 per jaar.

Stedenband Ringerike

Pijler(s):
Samenwerken

Kenmerk:
Tot voor kort vonden er om de twee jaar wederzijdse bezoeken plaats. Op dit moment is er geen sprake meer van een min of meer structurele bezoekrelatie.

Tijdens het laatste bezoek van vertegenwoordigers van de gemeente Noordoostpolder aan Ringerike in 2011 is besproken dat de samenwerking in de toekomst mogelijk geïntensiveerd zou kunnen worden. Op grond van inhoudelijke thema's zou aan kennisoverdracht vorm en inhoud worden gegeven. Mogelijk is deze kennisoverdracht in de toekomst breder te trekken door ook bedrijfsleven en/of maatschappelijke instellingen hierbij te laten aansluiten.

- Uitwisseling van scholieren en verenigingsleden. Het meest duurzame contact is ontstaan tussen de Bonifatius Mavo en twee scholen uit Ringerike: de Dalsbraten Ungdomsskole en de Hov Ungdomsskole.
- Het jaarlijks versturen van bloembollen naar Ringerike en het jaarlijks ontvangen van een kerstboom uit Ringerike.

Doelgroep:
Bevolking Noordoostpolder en Ringerike

Uitwerking:
Continuering en inhoudelijke intensivering stedenband Ringerike. Afstemming met vertegenwoordigers van Ringerike over inhoudelijke thema's om aan kennisoverdracht vorm en inhoud te geven.

Structureel bedrag beschikbaar van €10.000 per jaar.

Subsidie Pioniers van de Toekomst

Pijler(s):

Samenwerken, verdienen en helpen

Kenmerk:

De stichting Pioniers van de Toekomst heeft tot doel duurzaam handelen te bevorderen aan de hand van de thema's: voeding, energie en fair delen.

De PvdT wil de inwoners van de Noordoostpolder hier graag over informeren. Ook worden bestaande en nieuwe initiatieven ondersteund en aangejaagd. Dat geldt niet alleen voor het bedrijfsleven; ook de jongere, de huisvrouw of -man en de oudere in de Noordoostpolder kan zijn steentje bijdragen.

De PvdT bestaat uit een bestuur, een Pioniersbrigade en verschillende werkgroepen.

Doelgroep:

Bevolking en bedrijfsleven Noordoostpolder

Uitwerking

De PvdT geeft invulling aan de taken die samenhangen met Duurzaamheid, Millennium en Fairtrade. Hiervoor stellen zij jaarlijks een werkprogramma op. De PvdT wordt ondersteund in de vorm van een subsidie. Vanuit de gemeente is er één aanspreekpunt voor de PvdT.

Overige vriendschapsbanden

Pijler(s):

Helpen en samenwerken

Kenmerk:

Dit betreft vriendschapsbanden van particuliere initiatieven zoals bijvoorbeeld Stichting Unista Kameroen die microfinancieringen begeleidt en betrokken is bij de scholing van weeskinderen.

Doelgroep:

Groepen en organisaties die een vriendschapsband hebben.

Uitwerking:

De gemeente gaat zelf geen vriendschapsband aan, maar wil daar waar sprake is van een duidelijke meerwaarde van gemeentelijk optreden binnen een activiteit van een vriendschapsband een rol spelen als gastheer, medebetrokkene en bijvoorbeeld vertegenwoordiger van het algemeen belang.

5.1.2 Algemene beleidinstrumenten

Naast de beleidinstrumenten die specifiek toe te wijzen zijn aan één of meer pijlers, zijn er algemene beleidinstrumenten die integraal ingezet worden voor alle pijlers.

Interne werkgroep

Kenmerk:

Het internationaal beleid is een breed ingestoken beleid en raakt daardoor vele onderdelen van de gemeentelijke organisatie. Er is afstemming nodig van activiteiten.

Doelgroep:

Beleidsadviseurs van Ruimtelijke Ontwikkeling, Economische Zaken en Advies.

Uitwerking

Om de uitvoering soepel te laten verlopen, willen we daarom een interne werkgroep in het leven roepen. De werkgroep wordt voorgezeten door een beleidsmedewerker van het cluster Ruimtelijke Ontwikkeling. Daarnaast is er elk kwartaal een bestuurlijk voortgangsoverleg georganiseerd.

Overlegvergadering

Kenmerk:

Twee keer per jaar komen betrokkenen bijeen op uitnodiging van de gemeente Noordoostpolder. Aan de orde komen afstemming van activiteiten, evaluatie van gemeentebestuur, ontwikkeling van gezamenlijke ideeën, eventueel uitgifte eenvoudige gezamenlijke activiteitenkalender voor organisaties, eventueel gezamenlijke nieuwsbrief in lokaal Huis-aan-huisblad.

Doelgroep:

Organisaties actief op terrein internationale samenwerking.

Uitwerking:

Verdere uitwerking door de vergadering.

Publieksmanifestatie

Kenmerk:

Jaarlijkse manifestatie; deze manifestatie heeft een gemeenschappelijke start en eventueel een gemeenschappelijk einde als hoogtepunt. Denk aan de Markt van de Toekomst en de Duurzaamheidsmarkt.

- samen inzetten op bewustwording (gebruik media, cultureel programma);
- proberen nieuw publiek aan te boren;
- samen richting scholen.

Doelgroep:

Bevolking Noordoostpolder, bedrijfsleven.

Uitwerking:

Verdere uitwerking door partners in de samenleving, zoals de Pioniers van de Toekomst

Gemeentelijk Inkoopbeleid

Pijler(s):

Samenwerken en helpen

Kenmerk:

De gemeente als organisatie koopt en verbruikt 'eerlijke handel'-producten (fairtrade) binnen de eigen organisatie en geeft hieraan bekendheid. Door zelf actief op het terrein van internationale samenwerking te handelen geeft de gemeente een krachtig signaal naar andere instellingen en de burgers.

Doelgroep:

De gehele ambtelijke organisatie, vooral afdelingshoofden binnen de gemeente.

Uitwerking:

Uiterlijk in 2015 wegen in elk inkoop- en aanbestedingstraject duurzaamheidsaspecten mee, en koopt de gemeente voor 100% duurzaam in. Dit is conform het Convenant Duurzaam Inkopen.

Volgens de criteria van Fairtrade gemeente biedt de gemeente Noordoostpolder voldoende producten aan op het gebied van eten en drinken.

Communicatiebeleid

Kenmerk:

Een gezamenlijk PR-beleid kan de beeldvorming over de diverse initiatieven op het gebied van internationale samenwerking binnen Noordoostpolder versterken en zo bijdragen aan de bekendheid van die initiatieven.

Een concrete mogelijkheid is het verzorgen van een column in de Noordoostpolder (zes of twaalf maal per jaar)

De gemeente kan een actieve bijdrage leveren aan het PR-beleid door inzet van haar eigen deskundigheid en het open stellen van de eigen PR-kanalen.

Doelgroep

Bevolking

Uitwerking

Verdere uitwerking door overlegvergadering.

6. Communicatie

De communicatie rond het nieuwe beleid internationale samenwerking kan via een aantal lijnen verlopen. Verschillende organisaties hebben op een eigen website en/of geven een eigen nieuwsbrief uit. Om de doelstelling van het nieuwe beleidskader te ondersteunen kunnen nieuwe middelen gebruikt en ontwikkeld worden.

Bij de beleidsuitvoering kan samengewerkt worden met verschillende organisaties in de communicatie. Via informatievoorziening (website en bijvoorbeeld folder/nieuwsbrief) aan de inwoners kunnen we de internationale samenwerking stimuleren. Via evenementen, zoals de Markt van de Toekomst en de Duurzaamheidsmarkt, wordt er gewerkt aan bewustwording en kennisoverdracht.

Uiteraard moet er ook aandacht uitgaan naar het stimuleren van externe partijen om acties en activiteiten te ondernemen op het gebied van internationale samenwerking. Per beleidsinstrument kunnen de verschillende communicatiemiddelen per doelstelling verder uitgewerkt en gespecificeerd worden. Zoals al eerder aangegeven kan de gemeente hierin faciliterend zijn.

In de interne werkgroep en de overlegvergadering kunnen de gezamenlijke afspraken over de gezamenlijke communicatie en PR-activiteiten gemaakt worden.

Het op te stellen communicatieplan 'internationale samenwerking' beschrijft een overkoepelende communicatiestrategie. Het plan beoogt de communicatielijnen van de gemeente en externe partijen zoveel mogelijk te stroomlijnen om onnodige ruis te voorkomen.

7. Financiën

De beleidsnota is bedoeld als kader voor het inspelen op kansen. Daarnaast heeft de nota een aanjagende functie. Voor de periode 2014 – 2016 is er jaarlijk €40.000 beschikbaar.

De beleidsnota vormt de basis voor een vast te stellen uitvoeringsnota. In de uitvoeringsnota wordt de raad op de hoogte gehouden van de activiteiten en ontwikkelingen.

Deze middelen kunnen in elk geval ingezet worden voor:

- Bijdrage activiteiten Pioniers van de Toekomst;
- Internationale handelsdelegaties.

Voor de stedenband met Ringerike en de stichting Vrienden van Japan (Mizumaki) staat er apart budget in de begroting.

Stedenband Mizumaki:	€2.500
Stedenband Ringerike:	€10.000